

Finantsinspeksioon

Finantsinspeksiooni soovituslik juhend

Tallinn

NÕUDED FINANTSJÄRELEVALVE SUBJEKTI TALITLUSPIDEVUSE PROTSESSI KORRALDAMISELE

Soovituslik juhend on kehtestatud Finantsinspeksiooni juhatuse 06.12.2006 otsusega nr 1.1-7/96, muudetud Finantsinspeksiooni juhatuse 04.11.2009 otsusega nr 1.1-7/53 ja Finantsinspeksiooni juhatuse 12.02.2018 otsusega nr. 1.1-7/41 Finantsinspeksiooni seaduse § 57 lõike 1 ja lõike 3 alusel.

1. Pädevus

Finantsinspeksiooni seaduse (edaspidi *FIS*) § 3 kohaselt teostab Finantsinspeksioon riiklikku finantsjärelevalvet finantssektori stabiilsuse, usaldusväärsuse ja läbipaistvuse ning toimimise efektiivsuse suurendamise, süsteemsete riskide vähendamise ning finantssektori kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamise tõkestamisele kaasaaitamise eesmärgil, et kaitsta klientide ja investorite huve nende vahendite säilimisel ning seeläbi toetada Eesti rahasüsteemi stabiilsust.

FIS § 57 lg 1 kohaselt on Finantsinspeksioonil õigus välja anda soovitusliku iseloomuga juhendeid finantssektori tegevust reguleerivate õigusaktide selgitamiseks või finantsjärelevalve subjektide suunamiseks.

2. Eesmärk ja kohaldamisala

Finantsüsteem toimib omavahel tihedalt seotud turgude, infrastruktuuride ja turuosaliste võrgustikuna. Iga lüli funktsioneerimine selles võrgustikus võib mõjutada teisi ning viia kogu finantsüsteemi katkestuseni mõjutades kogu Eesti majandust.

Talitluspidevuse planeerimine on protsess, mille kaudu järelevalvesubjektid kindlustavad oma tegevuse jätkuvuse või taastamise, sealhulgas klientidele teenuste pakkumise, erakorraliste sündmuste korral. Toimiv talitluspidevuse planeerimise protsess tagab, et ettevõtja on valmistunud võimalikeks temast sõltumatutel põhjustel toimuda võivateks erakorralisteks katkestusteks äritegevuses ja omab plaane oma tegevuse jätkamiseks ning potentsiaalsete kahjude vähendamiseks.

Äritegevuse erakorralised katkestused võivad olla tingitud nt infosüsteemide mittetöötamisest, probleemidest järelevalvesubjekti füüsilise asukoha või infrastruktuuridega, personali kaotusest või erinevatest keskkonnaga seotud õnnetustest (nt tulekahju).

Talitluspidevuse plaanide eesmärkideks on päästa inimelusid ning vähendada võimalikke vigastusi, minimeerida järelevalvesubjekti rahalist kahju, jätkata klientide ja finantsturul osalejate teenindamist, vähendada katkestuste negatiivset mõju järelevalvesubjekti strateegilistele plaanidele, reputatsioonile, põhitegevusele, likviidsusele, krediidi kvaliteedile, turupositsioonile ning võimele olla vastavuses õigusaktidest tulenevate nõuetega.

Antud juhendi eesmärgiks on toetada järelevalvesubjekti vajadustele ja temale kehtivatele nõuetele vastava talitluspidevusprotsessi kavandamist.

Käesoleva juhendiga kehtestatakse soovituslikud ja üldise iseloomuga tegevusjuhised ja suunised järelevalvesubjektile talitluspidevusprotsessi korraldamiseks ning talitluspidevuse plaanide välja töötamiseks, arvestades vastava tegevusala rahvusvahelist tava ja praktikat ning rahvusvaheliste organisatsioonide soovitusi.

Finantsinspeksioon

Käesolevas juhendis on soovitude kujundamisel kasutatud rahvusvahelist standardit ISO 22301 ja Baseli Pangajärelevalve Komitee (*Basel Committee on Banking Supervision*) poolt 2006. aastal välja antud dokumenti „*High-level principles for business continuity*“¹.

Juhend reguleerib FIS § 2 lg 1 alusel finantsjärelevalvesubjektina käsitletavate ettevõtete talitluspidevusprotsessi korraldust. Järelevalvesubjekt on käesoleva juhendi tähenduses FIS § 2 lg 1 alusel finantsjärelevalve subjektina käsitletav isik. Järelevalvesubjektina juhendi tähenduses ei käsitleta kindlustustegevuse seaduse (edaspidi *KindlITS*) § 174 lg 2 nimetatud kindlustusagenti, investeerimisfondide seaduse (edaspidi *IFS*) § 3 lg 6 nimetatud väikefondi valitsejat, väärtpaberituru seaduse (edaspidi *VPTS*) § 119¹ lg 1 nimetatud investeerimisagenti ning makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse (edaspidi *MERAS*) § 59 lg 1 nimetatud makseagenti.

Antud juhendis on tegemist üldiste nõuetega talitluspidevuse tagamisel. Juhendi rakendamise ulatus sõltub järelevalvesubjekti organisatsiooni struktuurist, äritegevuse mahust ja riskitasemest, pakutavate finantsteenuste ja -toodete hulgast ja keerukusest ning tema mõjust finantssüsteemile tervikuna.

Käesoleva juhendi rakendamisel tuleb arvestada õigusaktidest tulenevate nõuetega, samuti teistest Finantsinspeksiooni soovituslikest juhenditest tulenevate suunistega ja juhendit rakendava järelevalvesubjekti iseärasustega koos konkreetse subjekti sisemise talitluspidevuse korraldusega. Õigusaktidest tulenevate erinõuete korral tuleb lähtuda õigusaktides sätestatust.

Juhendi kohaldamisel tuleb arvestada „täidan või selgitan“ põhimõtet, mille kohaselt järelevalvesubjekt peab vajadusel suutma põhjendada, miks ta mõnda juhendi punkti ei rakenda või teeb seda osaliselt.

Juhendi kohaldamisel, samuti tõlgenduslike probleemide korral, tuleb lähtuda mõistlikkuse põhimõttest, arvestades käesoleva juhendi eesmärki ning toimida heas usus järelevalvesubjektilt eeldatava hoolsuskohustusega.

3. Mõisted

Oluline ärikatkestus on järelevalvesubjekti poolt kehtestatud aktsepteeritud taseme ületanud selline tõrge või katkestus süsteemis, toimingus, edasi antud teenuses, ruumide kasutuses, personalis vms, mis võib kaasa tuua järelevalvesubjekti poolt kriitilisteks määratud äriprotsesside katkemise.

Taasteplaan on talitluspidevuse plaani osana käsitletav dokument, mis kirjeldab rolle, vastutusi ning tegevusi äri- ja muude protsesside taastamiseks pärast olulist ärikatkestust.

Talitluspidevus on järelevalvesubjekti võimekus jätkata pärast olulist ärikatkestust teenuseid ettemääratud vastuvõetavatel tasemetel.

Talitluspidevuse plaan on dokumenteeritud protseduurid, mis suunavad järelevalvesubjekte olulise ärikatkestuse järgselt reageerima, jätkama ning taastama oma tegevuse ettemääratud tasemel.

Ärimõju analüüs on tegevuste ning neile äritegevuse katkemise poolt avalduda võiva mõju analüüsimise protsess.

4. Talitluspidevuse protsessi koht järelevalvesubjekti riskijuhtimises ning juhtkonna roll

4.1. Talitluspidevuse protsess

4.1.1 Talitluspidevuse juhtimist tuleb käsitleda järelevalvesubjekti riskijuhtimise programmi lahutamatu osana ning juurutada talitluspidevuse juhtimise poliitikaid, standardeid ja protsesse kogu ettevõttes.

4.1.2 Järelevalvesubjekt peab talitluspidevuse protsessi juurutamisel ning haldamisel tagama teenuste toimivusega seoses kohalduvate õigusaktide ja muude asjakohaste nõuetega arvestamise.

4.1.3 Talitluspidevuse protsessi kujundamisel peab järelevalvesubjekt:

4.1.3.1 sõnastama oma eesmärgid, sealhulgas talitluspidevusega seotud eesmärgid;

4.1.3.2 määratlema riskitaset tõstvad välised ja sisemised ohutegurid;

¹ Dokumendi väljatöötamisel osalesid *Basel Committee on Banking Supervision, International Organization of Securities Commissions, International Association of Insurance Supervisors*.

Finantsinspeksioon

4.1.3.3 määratlema käsitlemist vajavad riskid ning sobiva käsitusviisi arvestades talitluspidevuse ja taaste-eesmäärke.

4.1.4 Järelevalvesubjekt peab määrama talitluspidevuse kontekstis asjakohased huvipooled ja nende nõuded ning ootused talitluspidevuse korraldamisele.

4.2. Juhtkonna roll talitluspidevuse protsessis

4.2.1. Järelevalvesubjekti talitluspidevuse protsessi toimimise tagajaks on juhatus, kelle ülesandeks on kindlustada, et järelevalvesubjekt omaks oma kriitiliste äriprotsesside jaoks ajakohaseid ja adekvaatseid talitluspidevuse plaane.

4.2.2. Juhatus peab tagama, et talitluspidevuse protsessile on seatud järelevalvesubjekti strateegiaga ning ärimudeliga kooskõlas olevad põhimõtted ja eesmärgid. Talitluspidevusala eesmärgid peavad olema mõõdetavad, arvestama järelevalvesubjekti jaoks aktsepteeritava minimaalse tasemega, arvestama kohaldatavate nõuetega ja olema ajakohased.

4.2.3. Järelevalvesubjekti juhatusel tuleb talitluspidevuse planeerimiseks eraldada piisavalt ressursse ja määrata kompetentne personal.

4.2.4. Talitluspidevuse protsessi juhtima määratud isikule tuleb anda piisavad volitused oma kohustuste täitmiseks. Soovitav on juhatuse poolt moodustada vastav komitee, mida juhivad talitluspidevuse eest vastutav isik ja kes korraldab kõik talitluspidevusega seotud toiminguid.

4.2.5. Talitluspidevuse plaanide koostamiseks, nende edaspidiseks halduseks, testimiseks ja töötajate koolituseks peab looma selge raamistiku (poliitika, protseduurireeglid, jne).

4.2.6. Järelevalvesubjekti juhatusel tuleb kinnitada ärimõju analüüsi ja riskihindamise (käesoleva juhendi punkt 5.2) tulemusena määratud kriitilised äriprotsessid ning nende prioriteedid, samuti püstitatud taaste-eesmärgid. Regulaarselt tuleb juhatusele esitada ning juhatuse poolt kinnitada talitluspidevuse testide ajakava ning tulemused (käesoleva juhendi punkt 5.5).

4.2.7. Järelevalvesubjekti juhatusel tuleb regulaarselt ning mitte harvem kui kord aastas saada ülevaade talitluspidevusprotsessi toimimisest. Järelevalvesubjekti juhatusel peab olema tagatud regulaarne, vähemalt iga-aastane, talitluspidevuse protsessiga seotud aruandlus, sealhulgas juurutamise ja parendamise staatus, oluliste intsidentide aruanded, testimiste tulemused ja nende alusel valminud tegevusplaanid.

4.2.8. Järelevalvesubjekti juhatuse ülesandeks on tagada töötajate koolitus ja teadlikkus nii üldiselt talitluspidevuse protsessist ning selle eesmärkidest kui ka töötajate rollidest talitluspidevuse protsessis ja talitluspidevuse plaanides.

5. Talitluspidevuse protsessi korraldus

5.1. Planeerimine

5.1.1. Talitluspidevusprotsessi planeerimisel peab järelevalvesubjekt arvestama talle kehtivaid nõudeid ning kindlaks määrama riskid ja võimalused, millega tuleb tegeleda planeeritud eesmärkide saavutamiseks ja soovimatute mõjude ära hoidmiseks või vähendamiseks.

5.1.2. Talitluspidevuse planeerimise protsess tuleb läbi viia kogu ettevõtet hõlmavana. Järelevalvesubjekti talitluspidevuse planeerimise eesmärgiks peab olema äritegevuse jätkuvuse tagamine oluliste ärikatkestuse ajal ning äritegevuse taastamine olulise ärikatkestuse järgselt, samuti oluliste äririskide maandamine ennetavate tegevuste kaudu.

5.1.3. Ühe finantssüsteemis osaleja teenuste suurem katkestus võib mõjutada klientide ja teiste finantsturul osalejate – ning võimalik, et ka finantssüsteemi – võimet jätkata normaalset äritegevust. Seetõttu peab talitluspidevuse plaanide ulatus olema vastavuses järelevalvesubjekti tegevuse olemuse, ulatuse ja keerukusega.

5.1.4. Talitluspidevusala eesmärkide saavutamise planeerimisel peab järelevalvesubjekt määrama kindlaks vastutused, tegevused, vajalikud ressursid, taastetegevuste tulemuslikkuse hindamise põhimõtted ning

Finantsinspeksioon

talitluspidevuse tagamiseks teostatud ajutise alternatiivse lahendusena kasutusel olnud tegevuse lõpetamise kriteeriumid.

5.1.5. Efektive talitluspidevuse plaani aluseks on ärimõju- ja riskihindamise protsesside toimimine.

5.2. Ärimõju analüüs ja riskihindamine

5.2.1. Järelevalvesubjektis peab toimima protsess(id), mille käigus süstemaatiliselt hinnatakse oluliste äriatkestuste mõju äri- ja muudele protsessidele, võimalikke ohtusid ning selgitatakse välja olulisemad riskid.

5.2.2. Järelevalvesubjekt peab tagama teostatud ärimõju analüüsi ja riskihindamise tulemuste ajakohasuse. Hindamist tuleb teostada perioodiliselt vähemalt kord aastas ning juhtudel, kui järelevalvesubjekti äritegevuses toimuvad olulised muudatused (suuremad organisatsioonilised muutused, uute toodetega turule tulemine, uute kliendisegmentide tekkimine, uue infotehnoloogilise lahenduse kasutuselevõtt vms).

5.2.3. Ärimõju analüüsi ja riskihindamise käigus peaks käsitlema eelkõige järgmisi võimalikke sündmuste stsenaariume: probleemid infosüsteemidega; füüsilised rikked (hooned, seadmed jms); inimressursi kaotamine; eelpool mainitud stsenaariumite koosmõjud.

5.2.4. Ärimõju analüüsi ja riskihindamise edukaks läbiviimiseks peab protsessi kaasama nii äri- kui IT töötajad.

5.2.5. Ärimõju analüüsi ja riskihindamise kaudu peab järelevalvesubjekt tuvastama järgneva:

5.2.5.1. kriitilised äriprotsessid ja nende osutamist toetavad tegevused;

5.2.5.2. sobivad taaste-eesmärgid (nt ulatus, aeg), mis oleksid proportsioonis mõjuga, mida järelevalvesubjekt omab klientide tegevusele ja kogu finantsüsteemi tööle;

5.2.5.3. prioritseeritud kava eelnimetatud tegevuste jätkamiseks kindlaksmääratud minimaalsel aktsepteeritaval tasemel;

5.2.5.4. teenuste osutamist toetavate tegevuste jaoks sõltuvuste ja toetavate ressursside, sealhulgas protsessid, süsteemid, teave, personal, vara, tarnijad, partnerid ja teised huvipooled. Järelevalvesubjekt peab omama täpset ülevaadet kriitiliste äriprotsesside toimimisega seotud ressurssidest, võimalikest ohtudest ning nende realiseerumise tõenäosustest.

5.2.5.5. millised teenuste katkestustega seotud riskid vajavad käsitlemist ning milline käsitusviis vastaks talitluspidevuse ja taaste-eesmärkidele.

5.2.6. Edasi antud teenuste (*outsourcing*) osas peab järelevalvesubjekt hindama teenusepakkuja võimaliku tegevuse katkemise või muude tegevust takistavate faktorite tagajärge. Vajadusel peab järelevalvesubjekt saama teenusepakkujalt asjakohase sisendi, mis võimaldaks tal arvestada teenusepakkujast tulenevate riskidega oma talitluspidevuse ning taasteplaanide koostamisel. Asjakohase lepinguga peavad olema kehtestatud nõuded teenuse toimimisele ning suutlikkusele teenus taastada. Täpsemaid nõudeid tegevuse edasiandmisele käsitletakse Finantsinspeksiooni soovituslikus juhendis „Nõuded finantsjärelevalve subjekti poolt tegevuse edasiandmisele“ (vt www.fi.ee).

5.3. Talitluspidevuse plaanide loomine ja sisu

5.3.1. Lähtuvalt ärimõju analüüsi ja riskihindamise tulemustest peab järelevalvesubjekt valima sobiva talitluspidevuse strateegia prioriteetsete tegevuste kaitsmiseks, neid toetavate protsesside ja ressursside stabiliseerimiseks, jätkamiseks ning taasteks, mõjude leevendamiseks, neile reageerimiseks ja nende juhtimiseks.

5.3.2. Järelevalvesubjekt peab kindlaks määrama valitud strateegiate ellu rakendamiseks vajalikele ressurssidele esitatavad nõuded, sh inimestele, teabele ja andmetele, hoonetele ja töökeskkonnale, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) süsteemidele, transpordile, partneritele ja tarnijatele.

5.3.3. Käsitlemist vajavate tuvastatud riskide puhul peab järelevalvesubjekt võimalusel rakendama ennetavaid meetmeid, mis vähendavad teenuste katkestuste esinemise tõenäosust, lühendavad nende pikkust ja vähendavad teenustele avaldatavat mõju.

Finantsinspeksioon

- 5.3.4. Järelevalvesubjekt peab oluliste ärikatkestuste juhtimiseks ning oma tegevuste jätkamiseks juurutama ning toimivana hoidma ärimõju analüüsi abil tuvastatud taaste-eesmärkidel põhinevad dokumenteeritud talitluspidevuse plaanid.
- 5.3.5. Järelevalvesubjekti talitluspidevuse plaan peab olema asjassepuutuvatele isikutele vajaduse korral kättesaadav, loogilise ülesehitusega ning arusaadav.
- 5.3.6. Järelevalvesubjekti talitluspidevuse plaan peab määratlema vähemalt järgmise:
- 5.3.6.1. plaani otstarve, ulatus ja eesmärgid;
 - 5.3.6.2. plaani kasutuselevõtu tingimused;
 - 5.3.6.3. rakendusprotseduurid;
 - 5.3.6.4. rollid, kohustused ja volitused;
 - 5.3.6.5. kommunikatsiooniprotseduurid asutusesiseseks ja oluliste osapooltega väliseks suhtlemiseks;
 - 5.3.6.6. ettevõttesised ja -välised sõltuvused;
 - 5.3.6.7. ressursinõuded;
 - 5.3.6.8. dokumendihaldus.
- 5.3.7. Talitluspidevuse planeerimisel ei tohi jätta vajaliku tähelepanuta turvanõudeid (füüsiline ja andmeturve).
- 5.3.8. Mida suurem on järelevalvesubjekti äritegevuse maht ja riskitase ning tema mõju finantsüsteemile tervikuna, seda suuremat tähelepanu peab järelevalvesubjekt pöörama võimalikule alternatiivasukohale. Alternatiivasukoht peab olema piisavalt kaugel põhiasukohast ning ei tohi sõltuda põhiasukohaga samadest infrastruktuuri komponentidest (nt elektrioteid, sidekanalid). Tuleb tagada, et alternatiivasukohas oleks olemas piisavalt ajakohased andmed ja vajalik seadmestik, süsteemid ning vajadusel alternatiivsed töökohad, et taastada ja hallata kriitilisi protsesse ja teenuseid piisava aja vältel olukorras, kus põhiasukoht on kahjustatud või ligipääs sinna on piiratud.
- 5.3.9. Talitluspidevuse plaan peab määratlema vajalike kogemuste ja teadmiste poolst sobiva personali tagamiseks kriitiliste protsesside ja teenuste taastamine taaste-eesmärkides püstitatud aja jooksul.
- 5.3.10. Lähtuvalt ärimõju analüüsis määratud prioriteetidest ning nõutavatest taasteaegadest tuleb IT süsteemidele ja rakendustele määrata prioriteetid, määratleda vastastikused sõltuvused ja ressursivajadused.
- 5.3.11. Järelevalvesubjekt peab kasutama sobivaid IT-lahendusi, mille puhul oleks tagatud ärimõju analüüsis määratletud ajalistest kriteeriumitest kinni pidamine.
- 5.3.12. Talitluspidevuse planeerimise raames tuleb koostada süsteemide (sh IT) taasteplaanid, mis kirjeldaksid, kuidas oluliste ärikatkestuse korral erinevad süsteemid saavad taas tegevust alustada. IT taasteplaanide koostamisel tuleb arvestada järelevalvesubjekti infoturbe poliitikaga ning vajadusel teenusepakujate ning partnerite taasteplaanidega.
- 5.3.13. Järelevalvesubjekti regulaarne elektrooniliste andmete varukoopiate säilitamine peab toimuma piisaval kaugusel põhilisest IT keskusest, millega tagatakse, et andmed ja varukoopiad ei hävine ühel ajal.
- 5.3.14. Juhul, kui järelevalvesubjekt hangib taasteteenust kolmandalt isikult (nt väliselt teenuse pakujalt), tuleb objektiivseid informatsiooniallikaid kasutades põhjalikult hinnata teenusepakujat ja pakutava teenuse ning ettevõtte vajaduste kattumist. Kui järelevalvesubjekt hindab liiga pealiskaudselt taasteteenust, tuginedes peamiselt tarnija poolt pakutud infole, siis võib see viia lahendusteni, mis ei pruugi adekvaatselt rahuldada ettevõtte vajadusi nende tekkimisel.

5.4. Kommunikatsioon

- 5.4.1. Järelevalvesubjektil tuleb välja töötada kommunikatsiooniprotseduurid asutusesiseseks ja oluliste osapooltega väliseks suhtlemiseks. Kommunikatsiooniplaanid peavad sisaldama erinevate huvigruppide (töötajad, tarnijad, äripartnerid, kliendid, meedia, järelevalve) informeerimist olulisest ärikatkestusest (talitluspidevuse kontekstis) ja taastamise staatusest.

Finantsinspeksioon

5.4.2. Järelevalvesubjekti kommunikatsiooniprotseduurid peavad:

5.4.2.1. määratlema, kes on vastutav personali ja väliste osapooltega toimuva kommunikatsiooni eest,

5.4.2.2. määratlema võimalikud probleemid, mis võivad tekkida olulise ärikatkestuse ajal, nt kuidas käituda esmaste kommunikatsioonisüsteemide rikete korral,

5.4.2.3. olema regulaarselt uuendatud ja perioodiliselt testitud.

5.4.3. Võimaliku maineriski vältimiseks peab järelevalvesubjekti poolt avalikkusele edastatud informatsioon olema õigeaegne ning piisav. Esmase informatsiooni väljastamise lihtsustamiseks võib koostada erinevate olukordade jaoks tüüppressiteated.

5.4.4. Finantsjärelevalve subjektide tegevust reguleerivad õigusaktid sätestavad Finantsinspeksiooni õiguse saada finantsjärelevalve subjektilt järelevalve teostamiseks teavet.

Eeltoodule tuginedes tuleb järelevalvesubjektil teavitada Finantsinspeksiooni esimesel võimalusel olulise ärikatkestusega seotud intsidendi tuvastamisest, lisades kogu teavituse ajaks teadaoleva informatsiooni intsidendi kohta.

Hiljemalt kolm tööpäeva pärast intsidendi lahendamist tuleb Finantsinspeksioonile esitada toimunu kirjeldus, kasutades üldiseid kontaktandmeid. Edastatav informatsioon peab sisaldama katkestuse aega, ulatust ja mõju, likvideerimise kirjeldust, põhjuseid ning kirjeldust meetmetest, mida planeeritakse rakendada tulevikus sarnaste juhtumite vältimiseks ja/või juhtumite mõju minimeerimiseks.

5.4.5. Kui järelevalvesubjekt edastab punktis 5.4.4 kirjeldatud informatsiooni Finantsinspeksioonile mõne õigusakti alusel toimiva raporteerimise raames, loetakse punktis 5.4.4 kirjeldatud teavituskohustus täidetuks.

5.5. Talitluspidevuse plaanide testimine

5.5.1. Järelevalvesubjekti talitluspidevuse plaanide asjakohasust ja piisavust on võimalik kindlaks teha ainult testimiste või tegeliku rakendamise kaudu. Järelevalvesubjekt peab talitluspidevuse plaane testima, et olla kindel oma suutlikkuses taastada kriitilised äriprotsessid määratud aja jooksul ning ühtlasi identifitseerida võimalikud puudused neis plaanides.

5.5.2. Talitluspidevuse plaanide testimist tuleb läbi viia regulaarselt. Testimiste ulatus ja sagedus määratletakse sõltuvalt ärifunktsioonide kriitilisusest, järelevalvesubjekti rollist laiemal turul ja olulistest muudatustest järelevalvesubjekti äri- või välises keskkonnas. Testimine peab andma veendumuse, et järelevalvesubjekt suudab täita talitluspidevusega seotud eesmärgid.

5.5.3. Järelevalvesubjekti talitluspidevuse tagamisel ja äriprotsesside taastamisel on oluline personali teadlikkus ja arusaamine oma rollidest ja vastutustest. Talitluspidevuse plaanide testimisse peab kaasama personali, kelle kohustuseks on tegutseda oluliste ärikatkestuste puhul.

5.5.4. Talitluspidevuse ja taastepaanide testid peavad põhinema hästi kavandatud ning selgelt määratletud sihtide ja eesmärkidega stsenaariumidel.

5.5.5. Kui järelevalvesubjekti kriitilised äriprotsessid või tegevused sõltuvad välistest koostööpartneritest, siis peaks talitluspidevuse testidesse olema kaasatud ka olulised partnerid.

5.5.6. Sooritatud testi tulemused peavad olema korrektselt dokumenteeritud ning fikseeritud vähemalt järgmine info: testi eesmärk ja ulatus, toimumise aeg, testi kaasatud ressursid, testi läbiviija, testi õnnestumine/ebaõnnestumine ja testi järeldused.

5.5.7. Testi tulemusi peab analüüsima ning analüüsi tulemuste põhjal vajadusel viima sisse muudatused järelevalvesubjekti talitluspidevuse plaanidesse.

5.6. Talitluspidevuse plaanide täiendamine

5.6.1. Muutuseid järelevalvesubjekti protsessides, personalis ja ressurssides tuleb kajastada talitluspidevuse plaanides. Muudatuste kajastamine talitluspidevuse plaanides peab olema järelevalvesubjekti muudatuste halduse protsessi kohustuslik osa.

Finantsinspeksioon

5.6.2. Järelevalvesubjekti talitluspidevuse plaane tuleb üle vaadata ja vajadusel täiendada vähemalt kord aastas või vastavalt vajadusele sagedamini (nt peale uue kriitilise äriprotsessi, infrastruktuuri komponendi, tarkvara rakenduse käivitamist, võtme personali muutumisel jne).

6. Tulemuslikkuse hindamine

6.1. Regulaarne hindamine ja parendamine

6.1.1. Järelevalvesubjekt peab oma talitluspidevuse plaane, nende asjakohasust ja toimivust regulaarselt üle vaatama ning õigeaegselt uuendama arvestades sh harjutamiste, testimise ning intsidendi järgsete analüüsiraportite tulemusi.

6.1.2. Järelevalvesubjekt peab regulaarselt hindama rakendatud talitluspidevusprotsessi vastavust kehtivatele õigus- ja regulatiivsetele nõuetele ja parimatele tavadele ning omaenda talitluspidevuse eesmärkidele.

6.1.3. Kui ilmneb mittevastavus, siis peab järelevalvesubjekt selle tuvastama, rakendama meetmeid selle ohjamiseks ja vastavusse viimiseks, tegelema tagajärgedega ning rakendama meetmeid selle kordumise vältimiseks.

6.2. Audit

6.2.1. Järelevalvesubjekti talitluspidevusprotsessi korraldust, selle nõuetele vastavust, toimivust ja talitluspidevuse plaane peab regulaarselt hindama sise- või välisaudit.

6.2.2. Auditite sageduse planeerimisel tuleb arvestada vaadeldavate protsesside tähtsust, riskihindamise ja varem läbi viidud auditite tulemusi.

6.2.3. Siseauditi tegevus peab olema piisava ulatusega saamaks kinnitust talitluspidevusprotsessi korralduse ja selle toimimise adekvaatsusest ja tõhususest.

7. Rakendamine

Juhend käesolevas redaktsioonis jõustub alates 1.05.2018.